

nemlig 1850. Ganske vist blev det ogsaa gjort gældende, at man i det hele ikke ønskede, at Rigsdagen skulde faa et større Antal Medlemmer, og at da Landstinget maatte blive større end oprindelig paatænt, var det bedst, at man fradrog denne Forøgelse fra Folketinget, der saa ikke fik 114 Medlemmer, men omkring 100. Men fordi man altsaa den Gang mente, at til at begynde med vare 100 Medlemmer nok, er det aldeles ikke givet, at man vilde fastslaa, at 100 skulde være det en Gang for alle fastsatte Tal, og der er ikke en eneste Ytring i den grundlovgivende Rigsforsamling, som taler herfor, tværtimod, der er mange, som tyde paa det modsatte, ligesom det ogsaa er en bekendt Sag, at man fra Begyndelsen af mente, at saa vel Landstinget som Folketinget skulde stige i Medlemsantal sammen med Befolkningsantallet. Det eneste Argument af dem, som det ærede Medlem fremførte, der synes at have nogen Vægt, er det, at man i 17. Mar. fra 1849 til 1866 ikke foretog nogen Forandring. Men før 1860 kunde der ingen Forandring foretages, thi før forelaa ny Folketælling nemlig ikke, og de, der kende den politiske Tilstand i Begyndelsen af Tresserne, ville vistnok ikke forundre sig over, at man lod dette vanskelige Spørgsmaal hvile. I ethvert Tilfælde bliver det kun Regeringens og Rigsdagens Passivitet i 2. Mar. siger og skriver to. Mar. nemlig i 1862—63, som det ærede Medlem kan beraabe sig paa, thi i Grundlovsforslaget fra 1864—65 er der stillet Forslag om at forhøje Forholdstallet, og altsaa har man derved indirekte antydet, at man ikke fandt den daværende Tilstand fuldstændig grundlovmæssig. Ja, siger det ærede Medlem saa: Netop det, at man foreslog dette og i 1866 gik ind paa det, viser, at man ikke vilde have flere end hundrede Medlemmer i det hele i Folketinget. Men foruden det, der, som nævnt, er Hovedgrunden til, at man ikke rørte ved denne Sag var der, saaledes som det, vistnok fuldstændig korrekt, er blevet fremdraget af Folketingets højtærede Formand, den Grund, at man havde Stridspunkter nok i Forvejen, saa at man ikke vilde have dette vanskelige Spørgsmaal med. Det var ganske vist en Vi grund til, at man foreløbig ikke fandt det nødvendigt at have flere end hundrede

Medlemmer i det daværende Folketing, men deri ligger aldeles ikke, at man overhovedet aldrig vilde have flere. Hvis det nemlig var saa, vilde man selvfølgelig have udtalt det i en Grundlovsparagraf. Man kunde umulig gaa ud fra den Forudsætning, at man om 4. Mar. igen skulde gaa til en Grundlovsforandring, og efter de 4. Mars Forløb vilde det muligvis da fastsatte Tal ikke en Gang passe længer. Man gik en anden Vej, nemlig til kun at forhøje Tallet saa lidt, som det overhovedet var muligt, saa at det kunde passe efter Folketallet i 1860. Men det passede ikke en Gang i 1866, og hvor fremmed det i det hele taget var for Rigsdagen den Gang fremgaar ogsaa noksom af den Omstændighed, at samme Eстераar som Grundloven var revideret, nemlig i Eстераaret 1866, fremkom der her i Landstinget et Forslag om en Forøgelse af Folketinget med to Kredse, en i Kjøbenhavn og en i Aarhus, og der var endog ikke mere Forrykning fra Grundlovens § 32, end at man maatte lægge hele Kjøbenhavn sammen for at faa et Overskud paa 16,000, og hele Skanderborg Amt for at faa et lignende Overskud; men ikke desto mindre fremkom man med Forslaget. Konseilspræsidenten udtalte, at det forekom ham ikke, at Forrykningen var saa betydelig, at der var nogen Grund til at vedtage dette Forslag, navnlig ikke nu, da man havde forhøjet Forholdstallet. Antallet af Folketingsmedlemmer passede i Djeblikket til 16,000, det vil sige, det passede efter Folketællingen i 1860, ifølge i 1866. Indenrigsministeren gjorde den Gang gældende, at man vist hellere maatte lade Forslaget falde, thi man skulde jo enes om en Valglov; det var absolut nødvendigt, og det var muligt, at Forslaget kunde give Anledning til Stridigheder og Vanskeligheder i det andet Ting, hvorfor det var det korrekteste og fornuftigste at lade det falde. Det faldt ogsaa igennem ved 3dje Behandling med 29 Stemmer mod 30, endskønt det var bleven vedtaget ved 1ste og 2den Behandling, men der var ikke et eneste Meeneste, der udtalte et Ord om, at man ikke vilde forøge Antallet, eller sluttede sig til en saadan Opfattelse, som den, det ærede Medlem gjorde gældende. Jeg har ikke set den gjort gældende noget Steds, og det undrer mig derfor, at det